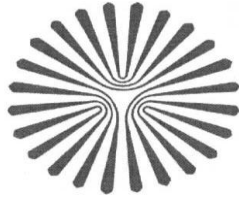


بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتاب اللک ۱۴۱۷



دانشگاه پیام نور

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته حسابداری

دانشکده علوم انسانی

گروه علمی حسابداری

عنوان پایان نامه:

ارتباط ارزش افزوده اقتصادی و ریسک سیستماتیک

استاد راهنما:

دکتر سید حسن صالح نژاد

استاد مشاور:

دکتر محمد کاشانی پور

نگارش:

یادگار محمدی

خردادماه ۱۳۸۸

تقدیم به:

والدین گرامیم:

به پاس زحمات، فداکاریها و فضیلت‌های والایشان

همسر عزیزم:

به پاس صبوری‌ها و زحمات بی‌شائبه‌اش

فرزندم «امیرحسین»:

مایه‌ی امید و تلاش آینده‌ام

تشکر و قدردانی

از اساتید ارجمند آقایان دکتر سید حسن صالح نژاد و دکتر محمد کاشانی پور که راهنمایی و مشاوره این تحقیق را برعهده داشتند و همچنین تمام معلمان، دبیران و مدرسان از آغاز تا انجام تحصیل تشکر می نمایم.

چکیده

ارزش افزوده اقتصادی که می توان گفت تکامل یافته تئوری سودباقی مانده است. نشان دهنده سود حقیقی اقتصادی است که شرکت بدست می آورد، و مهمترین معیار ارزیابی عملکرد مدیریت بشمار می رود. ریسک سیستماتیک نیز یکی از معیارهایی است که سرمایه گذاران بالقوه در هنگام خرید سهام شرکتها مدنظر قرار می دهند و بیان کننده بخشی از کل ریسک مجموعه اوراق بهادار است که به علت وجود عواملی که در قیمت کل اوراق بهادار اثر می گذارند به وجود می آید. لذا در این تحقیق دو متغیر مهم از دیدگاه مدیریت و سرمایه گذاران بررسی می شود. در این تحقیق که از نوع تحقیق توصیفی - همبستگی بوده بر این محور استوار است که آیا پذیرش سطح بالاتری از ریسک سیستماتیک از سوی سرمایه گذاران، ارزش افزوده اقتصادی بالاتری برای آنان در پی خواهد داشت؟ در نتیجه محقق در پی یافتن این مسئله می باشد که آیا بین ارزش افزوده اقتصادی (EVA) شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و ریسک سیستماتیک (β) آنها رابطه ای وجود دارد یا خیر؟

در راستای این هدف تعداد ۵۸ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی دوره زمانی ۱۳۸۵-۱۳۸۱ به طور نمونه گیری حذفی انتخاب گردیدند و سپس اطلاعات مربوط به متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق محاسبه گردید. به منظور آزمون فرضیات تحقیق از تجزیه و تحلیل رگرسیون و همبستگی بهره گرفته شد و معنی دار بودن الگوها نیز با استفاده از آزمون آماری F ، ضریب تعیین و ضریب همبستگی به دو شکل سال به سال و کل دوره مورد سنجش قرار گرفت. نتایج بدست آمده در سطح اطمینان ۹۵٪ بیانگر آن است که به جز در سال ۱۳۸۲ با ضریب همبستگی ۲۸٪ در بقیه سالها و در کل دوره ارتباطی بین دو متغیر مستقل و وابسته مشاهده نگردید.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول- کلیات تحقیق
۱	۱ - مقدمه
۲	۱ - ۴ - تعریف مساله و بیان موضوع تحقیق
۳	۱ - ۳ - سوالات تحقیق
۳	۱ - ۴ - اهمیت و ضرورت موضوع تحقیق
۴	۱ - ۵ - اهداف تحقیق
۵	۱ - ۶ - فرضیه تحقیق
۵	۱ - ۷ - روش تحقیق
۵	۱ - ۸ - قلمرو مکانی تحقیق
۵	۱ - ۹ - قلمرو زمانی تحقیق
۶	۱ - ۱۰ - ابزار گردآوری اطلاعات
۶	۱ - ۱۱ - روش های تجزیه و تحلیل داده ها
۶	۱ - ۱۴ - شرح واژه ها واصطلاحات بکار رفته در تحقیق
	فصل دوم- مروری بر ادبیات تحقیق
۹	۲-۱-مقدمه
۹	۲-۲-ارزیابی وارزشگذاری واحد تجاری
۱۰	۲-۳-مدلهای حسابداری تعیین ارزش
۱۱	۲-۳-۱- معیار سود
۱۲	۲-۳-۲-سود هر سهم
۱۲	۲-۳-۳- رشد سود
۱۳	۲-۳-۴- تقسیم سود

صفحه	عنوان
۱۳	۲-۳-۵-نسبتهای مالی
۱۶	۲-۳-۶- جریان نقدی آزاد
۱۶	۲-۳-۷- عرضه و تقاضا
۱۷	۲-۴- معیارهای نوین ارزیابی و بررسی معیار EVA
۱۷	۲-۴-۱- مدل‌های اقتصادی تعیین ارزش
۱۸	۲-۴-۱-۱- بازده گردش نقدینگی به سرمایه
۱۸	۲-۴-۱-۲- ارزش افزوده بازار
۱۹	۲-۴-۱-۳- ارزش افزوده اقتصادی
۱۹	۲-۵- EVA و چرا اکنون؟
۲۱	۲-۵-۱- تعریف EVA
۲۲	۲-۵-۲- ارزش افزوده بازار
۲۴	۲-۵-۳- EVA و نظام پاداش به مدیریت
۲۵	۲-۵-۴- محاسبه EVA و متغیرهای آن
۲۶	۲-۵-۵- سرمایه
۲۶	۲-۵-۶- سود خالص عملیاتی پس از کسر مالیات
۲۷	۲-۵-۷- نرخ بازده کل سرمایه
۲۹	۲-۵-۸- معادلهای حقوق صاحبان سهام
۳۳	۲-۵-۹- هزینه سرمایه
۴۰	۲-۵-۹-۱- محاسبه میانگین هزینه سرمایه
۴۲	۲-۵-۱۰- EVA و مشکل هم افزایی
۴۴	۲-۵-۱۱- محرکهای ارزش
۴۸	۲-۵-۱۲- بهبود ارزش افزوده اقتصادی
۴۹	۲-۵-۱۳- مزایای ارزش افزوده اقتصادی

صفحه	عنوان
۵۰	۲-۵-۱۴- معایب ارزش افزوده اقتصادی
۵۱	۲-۶- مباحث تئوریک راجع به ریسک سیستماتیک
۵۱	۲-۶-۱- مفهوم ریسک
۵۱	۲-۶-۲- منابع ریسک
۵۵	۲-۶-۳- انواع ریسک
۵۶	۲-۶-۴- مفاهیم ریسک و بازده
۶۱	۲-۶-۵- ریسک در بافت پرتفلیو
۶۳	۲-۶-۶- تئوری قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای
۶۵	۲-۶-۷- رابطه بین ریسک و بازده
۶۷	۲-۶-۸- ضریب بتا
۶۹	۲-۶-۹- فرضیه ریسک گریزی
۷۰	۲-۷- پیشینه تحقیق
۷۰	۲-۷-۱- تحقیقات انجام شده در رابطه با ارزش افزوده اقتصادی در خارج از کشور
۷۱	۲-۷-۲- تحقیقات انجام شده در رابطه با ارزش افزوده اقتصادی در داخل کشور
۷۲	۲-۷-۳- تحقیقات انجام شده در رابطه با ریسک سیستماتیک در خارج از کشور
۷۴	۲-۷-۴- تحقیقات انجام شده در رابطه با ریسک سیستماتیک در داخل کشور

فصل سوم- روش اجرای تحقیق

۸۱	۳-۱- مقدمه
۸۱	۳-۲- جامعه آماری و نمونه تحقیق
۸۳	۳-۳- روش جمع آوری اطلاعات
۸۴	۳-۴- تشریح مراحل آزمون تحقیق
۸۵	۳-۵- فرضیات تحقیق
۸۵	۳-۶- متغیرهای مورد مطالعه و نحوه محاسبه آنها

صفحه	عنوان
۸۷	۳-۷- الگوی محاسبه ارزش افزوده اقتصادی
۹۳	۳-۷- روش آزمون فرضیات
	فصل چهارم- برآورد الگو و یافته های تحقیق
۹۵	۴-۱- مقدمه
۹۵	۴-۲- آزمون فرضیه تحقیق
۹۶	۴-۲-۱- آزمون فرضیه سال ۱۳۸۱
۹۷	۴-۲-۲- آزمون فرضیه سال ۱۳۸۲
۹۸	۴-۲-۳- آزمون فرضیه سال ۱۳۸۳
۹۹	۴-۲-۴- آزمون فرضیه سال ۱۳۸۴
۱۰۰	۴-۲-۵- آزمون فرضیه سال ۱۳۸۵
۱۰۱	۴-۲-۶- آزمون فرضیه سال ۱۳۸۱-۱۳۸۵
۱۰۲	۴-۳- نتیجه گیری
	فصل پنجم- نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۰۴	۵-۱- مقدمه
۱۰۵	۵-۲- خلاصه تحقیق
۱۰۷	۵-۳- نتیجه گیری
۱۰۸	۵-۴- محدودیتها
۱۰۸	۵-۵- پیشنهادات
	ضمائم و پیوست ها
۱۰۹	پیوست الف: متغیر ریسک سیستماتیک
۱۱۲	پیوست ب : متغیر ارزش افزوده اقتصادی

فهرست منابع و ماخذ

فهرست منابع فارسی

فهرست منابع لاتین

فهرست جدول ها

	عنوان	صفحه
۲۸	۱-۲- رویکرد مالی در محاسبه سرمایه و NOPAT	
۲۹	۲-۲- رویکرد عملیاتی در محاسبه سرمایه و NOPAT	
۳۰	۳-۲- معادلهای حقوق صاحبان سهام	
۸۳	۱-۳- شرکتهای نمونه تحقیق	
۱۰۴	۱-۴- خلاصه آزمون فرضیه ها	
۱۰۷	۱-۵- خلاصه نتایج تحقیق	

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۲۴	۱-۲- EVA به عنوان پلی بین ارزش افزوده شرکت و سنجش عملکرد
۶۲	۲-۲- تعداد و نوع اوراق بهادار موجود در پرتفولیو
۶۶	۲-۳- منحنی رابطه ریسک و بازده
۸۶	۳-۱- متغیرهای اصلی تحقیق و اجزاء آنها

فهرست روابط

صفحه	عنوان
۲۵	۱-۲- رابطه محاسبه EVA
۳۴	۲-۲- رابطه محاسبه هزینه خاص بدهی
۳۵	۳-۲- رابطه محاسبه هزینه خاص اوراق قرضه
۳۶	۴-۲- رابطه محاسبه هزینه خاص سهام ممتاز
۳۷	۵-۲- رابطه محاسبه هزینه خاص سهام عادی
۳۸	۶-۲- رابطه محاسبه نرخ رشد به روش میانگین نسبت پرداخت سود
۳۸	۷-۲- رابطه محاسبه نرخ رشد به روش ریاضیات مالی
۳۹	۸-۲- رابطه محاسبه هزینه خاص سهام عادی با استفاده از مدل CAPM
۳۹	۹-۲- رابطه محاسبه بتا
۴۰	۱۰-۲- رابطه محاسبه WACC
۵۰	۱۱-۲- رابطه محاسبه EVA استاندارد شده
۵۶	۱۲-۲- رابطه محاسبه بازده
۵۸	۱۳-۲- رابطه محاسبه واریانس بازده سرمایه گذاری
۶۰	۱۴-۲- رابطه محاسبه واریانس پرتفلیو
۶۱	۱۵-۲- رابطه محاسبه ضریب همبستگی پرتفلیو
۶۶	۱۶-۲- معادله خط ریسک و بازده

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه

پیشرفت اقتصادی هر کشور به عوامل زیادی از جمله سرمایه گذاری و برنامه ریزی مناسب جهت جذب سرمایه از منابع داخلی و خارجی بستگی دارد. استفاده صحیح از جریان های پولی سرگردان به سمت کارهای تولیدی، باعث رشد اقتصادی، افزایش تولید ناخالص ملی، اشتغال و افزایش درآمد سرانه شده و نهایتاً رفاه عمومی را در پی خواهد داشت. از آنجایی که نیل به رشد اقتصادی و بالا بردن میل به سرمایه گذاری و تامین رشد بالا و قابل قبول برای انباشت سرمایه ها، امری بلند مدت و مستلزم اتخاذ سیاست های اساسی و همه جانبه است. لذا ایجاد محیط مناسب برای سرمایه گذاری سالم مولد و تقویت بازار سرمایه امری ضروری به شمار می آید.

در کشور ایران با توجه به شرایط اقتصادی، سرمایه ها عمدتاً به سوی سفته بازی سوق داده می شوند، در این میان به وجود آوردن شرایطی که سرمایه گذاران از میان شقوق مختلف، سرمایه گذاری بر روی اوراق بهادار و سهام شرکتها را برگزینند، دارای اهمیت خاص می باشد. بنابراین با بررسی نیازهای سرمایه گذاران و برآورد تقاضاهای منطقی، بایستی زمینه انتقال سرمایه از کارهای غیرمولد به سمت کارهای تولیدی را فراهم ساخت.

بازار بورس اوراق بهادار از ابزارهایی است که در تجهیز پس اندازهای مردمی و تخصیص آن به فعالیت های تولیدی و ایجاد امکانات لازم برای مشارکت عموم مردم در توسعه فعالیت های مفید اقتصادی نقش به سزایی را ایفا می کند. از مهمترین گروههای استفاده کننده از اطلاعات شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، سرمایه گذاران بالقوه در سهام شرکتها می باشند. بدست آوردن اطلاعات کافی جهت استفاده کنندگان فوق از کانال بورس اوراق بهادار انجام می گیرد. تصمیم گیری سرمایه گذاران بالقوه اساساً به خرید سهام شرکت مربوط می شود و این تصمیمات می تواند بر اساس ارزش افزوده اقتصادی باشد که مدیریت شرکت بدست آورده است. مسلماً آگاهی سرمایه گذاران از این مطلب که مدیریت شرکت به خوبی توانسته است با وجود سطح مناسبی از ریسک، ارزش افزوده اقتصادی مثبت ایجاد نماید یعنی در واقع توانسته است ارزش سرمایه گذاری آنها را حفظ نماید. می تواند عامل محرک در تشویق سرمایه گذاران به سرمایه گذاری محسوب گردد.

فصل اول به بیان چهارچوب و محدوده تحقیق می پردازد. در واقع در این فصل سعی دارد تا با بیان کلیات تحقیق انجام شده، زمینه برقراری ارتباط با مخاطب و در جریان قرار دادن او در مورد چگونگی انجام پژوهش را فراهم سازد.

در این فصل موضوعاتی مانند عنوان تحقیق، بیان مسئله تحقیق، اهداف پژوهش و ضرورت انجام آن، پرسشهای پژوهش، نوع و روش انجام تحقیق و روش های گردآوری و تجزیه و تحلیل داده ها شرح داده می شود.

۱-۲- تعریف مساله و بیان موضوع تحقیق

ارزش افزوده اقتصادی به تدریج به یکی از مهمترین ملاک های ارزیابی عملکرد مدیریت تبدیل شده است. چرا که ارزش افزوده اقتصادی به دلیل ارتباطی که با تغییرات ایجاد شده در ثروت سهامداران دارد معیار مناسب تری جهت ارزیابی عملکرد شرکت می باشد. بر اساس این معیار ارزش یک شرکت به دو عامل بستگی دارد. ۱- شرکت از سرمایه به کار گرفته شده چه بازدهی را کسب می کند ۲- برای سرمایه به کار گرفته شده چه هزینه ای را متحمل می شود. ارزش افزوده متأثر از کلیه تصمیمات مدیریت نظیر تصمیمات سرمایه گذاری، تقسیم سود، نرخ بازده سرمایه، تصمیمات مربوط به تامین مالی و نرخ هزینه سرمایه است. ارزش افزوده اقتصادی سنجش عملکرد موفقیت شرکت در افزودن ارزش سرمایه گذاری سهامداران را به بهترین نحو میسر می نماید. امروزه مدیران شرکتها با علم بر این موضوع برای جلب سرمایه گذاران، سعی در حداکثر کردن ارزش شرکت را دارند. سرمایه گذاران نیز در بازار سرمایه سعی دارند منابع خود را به سمتی سوق دهند که بیشترین بازده را برای آنها داشته باشد و در صورتی که سرمایه گذاران به بازده مورد نظر خود دست نیابند، اقدام به خروج سرمایه از بازار سهام و سرمایه گذاری در سایر فعالیتهای خواهند نمود که این امر منجر به کاهش داد و ستد در سهام و از رونق افتادن بورس اوراق بهادار خواهد شد. در این راستا آگاهی از میزان ریسک شرکتها نیز می تواند نقش به سزایی در تصمیم گیری افراد داشته باشد. در ادبیات مالی، ریسک بعنوان احتمال اختلاف بین بازده واقعی و بازده مورد انتظار تعریف شده و به دو دسته تقسیم می شود. دسته اول: شامل ریسک هایی است که به عوامل داخلی شرکت مربوط می باشند مانند ریسک مدیریت، ریسک نقدینگی، ریسک ناتوانی در پرداخت بدهی ها و... که به آن ریسک غیرسیستماتیک (کاهش پذیر) گفته می شود. دسته دوم: شامل ریسک های

است. که خاص یک یا چند شرکت نبوده بلکه مربوط به شرایط کلی بازار نظیر شرایط اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و غیره می باشد و تحت عنوان ریسک سیستماتیک (β) شناخته می شود. با توجه به اینکه ریسک سیستماتیک غیر قابل کنترل و کاهش ناپذیر می باشد. از این رو در تصمیم گیری مدیران شرکتها و سرمایه گذاران می تواند نقش به سزایی داشته باشد. از طرفی نیز با توجه به اینکه سرمایه گذاران ریسک گریز اما خواهان بازده مناسبی از سرمایه گذاری خود هستند. آیا با توجه به ماهیت ریسک که با بازده ارتباط مثبتی دارد با تغییر (افزایش/کاهش) در ارزش افزوده که به نوعی باعث تغییر (افزایش/کاهش) بازده سرمایه گذاران می شود ریسک نیز متاثر می گردد. آیا پذیرش سطح بالاتری از ریسک سیستماتیک از سوی سرمایه گذاران ارزش افزوده اقتصادی بالاتری برای آنان در پی خواهد داشت؟ در نتیجه محقق در پی یافتن این مسئله می باشد که آیا بین ارزش افزوده اقتصادی (EVA) شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و ریسک سیستماتیک (β) آنها رابطه ای وجود دارد یا خیر؟

۱-۳- سوال تحقیق

آیا بین ارزش افزوده اقتصادی و ریسک سیستماتیک رابطه ای وجود دارد؟

۱-۴- اهمیت و ضرورت موضوع تحقیق

یکی از مهمترین مباحث در بازار سرمایه، آگاهی از میزان ریسک شرکت ها، خصوصا ریسک سیستماتیک است که می توان نقش بسزایی در تصمیم گیری ها ایفا نماید. زیرا اعتقاد بر این است بازده سهام شرکتها تابعی از ریسک سیستماتیک است و ریسک سیستماتیک بیانگر تغییرات نرخ بازده یک سهم نسبت به تغییرات نرخ بازده کل بازار سهام می باشد. در بازار سرمایه نیز، سرمایه گذاران سعی دارند در جایی سرمایه گذاری نمایند که بیشترین بازدهی را برای آنها به ارمغان آورد و در این راستا به ریسک مربوط به سرمایه گذاری نیز توجه دارند و در صورتی تحمل ریسک را پذیرا می شوند. که بابت آن ما به ازایی عایدشان شود و این ما به ازاء چیزی جز بازده بیشتر سرمایه گذاری نخواهد بود. از طرف دیگر شرکت ها نیز تلاش دارند به گونه ای فعالیت نمایند که هدف اصلی صاحبان شرکت (سهامداران) یعنی افزایش ارزش شرکت، را محقق نمایند. و ارزش افزوده اقتصادی بخوبی نماینگر این تلاش مدیران

شرکت و نتیجه عملکرد آنان است. نتایج ناشی از مدل های صحیح ارزیابی به عنوان یک ابزار اطلاع رسانی می تواند در خدمت بازار سرمایه باشد. از دیدگاه بازار سرمایه تشخیص آنکه ارزشها تا چه میزانی افزایش یافته است و چه مقیاسی بهترین شاخص اندازه گیری ارزشهاست اهمیت دارد. باید اذعان داشت امروزه در شرایط پیچیدگی اطلاعات، امکان پذیر نیست یک فرد یا حتی گروهی از افراد به تمامی حقایق آشنا شوند. بلکه کافی است ابزارها و اطلاعاتی فراهم باشد که افراد را نسبت به ارزش های واقعی شرکت متقاعد سازد.

لذا در میان معیارهای ارزیابی و ارزشگذاری شرکت، مدل ارزش افزوده اقتصادی به عنوان مدلی که با خلق ارزش در واحدهای انتفاعی ارتباط بیشتری دارد مطرح می گردد. ارزش افزوده اقتصادی بهترین مقیاس اندازه گیری ارزش است و به مدیران نیز کمک می کند تا شاخصی از تاثیرات ناشی از تصمیمات خود که ایجاد ارزش می نمایند پیدا نمایند. کانون توجه معیار ارزش افزوده اقتصادی بر بازدهی داراییهای موجود در شرکت است و به منظور ارزش واقعی شرکت در بورس بکار می رود .

این معیار بیان می کند که ارزش شرکت مستقیماً با سیاستهای مدیریتی در ارتباط است. بنابراین می بایست مهمترین هدف مدیریت ایجاد جریان مداوم ارزش افزوده اقتصادی در شرکت باشد. همچنین این معیار می تواند به عنوان شاخصی جهت اندازه گیری وضعیت عملیاتی سالانه شرکت، قضاوت درباره طرحها و پروژه های سرمایه ای مورد استفاده قرار گیرد .

ارزش افزوده اقتصادی به منظور ارائه اطلاعات صحیح تر جهت تصمیم گیری به ذینفعان خصوصاً سرمایه گذاران و مدیریت شرکت مورد استفاده قرار می گیرد .

در نتیجه اهمیت تحقیق در این است که سرمایه گذاران و شرکتها می توانند با استفاده از نتایج تحقیق، تصمیمات خود را تعدیل یا بر اساس آن تصمیمات جدیدی اتخاذ نمایند.

۱-۵- اهداف تحقیق

هدف علمی تحقیق کشف رابطه بین دو عامل تاثیر گذار بر تصمیمات بازار سرمایه ایران، یعنی ارزش افزوده اقتصادی و ریسک سیستماتیک جهت افزودن بر معلومات موجود و در نتیجه استفاده پژوهشگران آتی از آن است. هدف کاربردی آن است که اگر افراد بتوانند با استفاده از تغییرات در میزان ارزش افزوده اقتصادی شرکت ، میزان ریسک سیستماتیک را پیش بینی کنند، تمایل آنها به سرمایه گذاری در سهام

بیشتر می شود، لذا تصمیمات بهتری را در زمینه سرمایه گذاری ها اتخاذ می نمایند. هدف دیگر آن است که سرمایه گذاران بتوانند با کمک این ارتباط، به سود مورد نظر خود دست یابند و نهایتاً با دید وسیع تری وارد معاملات بازار بورس گردند که این امر خود منجر به رونق بازار سرمایه ایران خواهد شد. بهره وران از جنبه های کاربردی این تحقیق می توانند مدیران شرکتهای، تحلیل گران مالی، موسسات آموزشی و دانشجویان باشند که از نتایج این تحقیق در مطالعات تطبیقی و دیگر تحقیقات مالی استفاده خواهند کرد و یا سرمایه گذاران، مدیران سرمایه گذاری و تامین کنندگان مالی باشند که می توانند از نتایج این تحقیق جهت پیش بینی بهتر قابلیت سودآوری و ایجاد ارزش افزوده شرکتهای مورد نظر خود استفاده نمایند.

۱-۶- فرضیه تحقیق

بین ارزش افزوده اقتصادی و ریسک سیستماتیک ارتباط معنی داری وجود دارد.

۱-۷- روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر روش تحقیق، توصیفی از نوع همبستگی است. که با جمع آوری داده های کمی حاصل از نمونه سعی در تعمیم آن به جامعه خواهد بود. در این راه از آزمون F ، ضریب تعیین و ضریب همبستگی استفاده می شود.

۱-۸- قلمرو مکانی تحقیق

جامعه آماری موضوع قلمرو مکانی، شامل تمامی شرکتهای سهامی پذیرفته در بورس اوراق بهادار تهران (با رعایت قلمرو زمانی) صرف نظر از محل استقرار این شرکتهای در شهرهای مختلف کشور است.

۱-۹- قلمرو زمانی تحقیق

به منظور آن که آزمون های مورد نظر بر مبنای آخرین و جدیدترین اطلاعات انجام شود، دوره زمانی تحقیق از ابتدای سال ۱۳۸۱ تا پایان ۱۳۸۵ در نظر گرفته شده است.

۱۰-۱- ابزار گردآوری اطلاعات

اطلاعات مبنای نظری و تئوریک تحقیق، بصورت کتابخانه ای و با استفاده از کتب و مقالات فارسی و لاتین، جمع آوری میشود و اطلاعات مورد نیاز جهت آزمون فرضیه ها با مراجعه به صورتهای مالی حسابرسی شده شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، نشریات ادورای بورس، لوح های فشرده معاملات سهام از قبیل رهاورد نوین بدست می آید.

ابزار مورد استفاده جهت گردآوری اطلاعات شامل مشاهده، آزمون های آماری، نمونه گیری آماری، بانک اطلاعاتی، نرم افزار SPSS و مراجعه به شبکه های کامپیوتری می شود.

۱۱-۱- روش های تجزیه و تحلیل داده ها

به منظور آزمون و تجزیه و تحلیل فرضیه ها، متغیر وابسته ریسک سیستماتیک با متغیر مستقل ارزش افزوده اقتصادی، با استفاده از تجزیه و تحلیل رگرسیون و همبستگی ارزیابی می شود. و به کمک ضریب تعیین و ضریب همبستگی میزان ارتباط و نوع ارتباط بین متغیرها مشخص می گردد.

۱۲-۱- شرح واژه ها و اصطلاحات بکار رفته در تحقیق

بازده سرمایه گذاری: بازده سرمایه گذاری عبارت است از جریان نقدی قابل تحقق که توسط صاحبان آن سرمایه گذاری در طول یک دوره زمانی معین تحصیل می شود.

ریسک: احتمال اختلاف بازده واقعی یک سرمایه گذاری از بازده مورد انتظار آن می باشد.

ریسک تجاری: آن بخش از کل ریسک شرکت است که ناشی از انجام تجارت و کسب و کار در یک صنعت خاص یا یک محیط خاص است.

ریسک مالی: آن قسمت از ریسک کل شرکت که به ساختار سرمایه (ریسک ناشی از بکارگیری بدهی در ساختار سرمایه شرکت) مربوط است.

ریسک بازار: احتمالی که برطبق آن ممکن است بازاری برای فروش مجدد اوراق بهادر وجود نداشته باشد (البته اگر صاحب سهم تصمیم به فروش مجدد آن بگیرد).